

Milieuschade- verzekering

Wegwijzer

zie hoofdstuk

Begripsomschrijvingen	1
Omschrijving van dekking	2
Uitsluitingen	3
Schade	4
Premie	5
Herziening van tarieven en/of voorwaarden	6
Wijziging van het risico	7
Einde van de verzekering	8
Aanvullende polisbepalingen	9
Terrorisme	10
Nadere omschrijvingen	11

1.1.3 Verzekerde

De verzekerden zijn:

1.1.3.1 Verzekeringnemer;

1.1.3.2 De natuurlijke of rechtsperso(o)nen, voor zover hij belang heeft bij het behoud van de verzekerde locatie uit hoofde van eigendom of ander zakelijk recht, dan wel voor het behoud daarvan risico draagt.

1.1.4 Derde

leder ander dan verzekerde.

1.1.5 Verzekerde locatie

a. Het/de op het polisblad vermelde risico-adres(sen).

b. De werklocatie.

1.1.6 Werklocatie / werkzaamheden bij derden

De locatie van derden, gelegen binnen Nederland, waar verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de in de polis vermelde bedrijfsactiviteit.

1.1.7 Locatie van derden

Een locatie bij het behoud waarvan een derde belang heeft uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht, dan wel voor behoud waarvan hij risico draagt.

1.1.8 Emissie

Het onvoorzien vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen

Artikel 1.1 Begrippen

1.1.1 Verzekeraar

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., statutair gevestigd te Den Haag.

1.1.2 Verzekeringnemer

Degene met wie de verzekering is aangegaan en die als zodanig op het polisblad is vermeld.

1.1.9 Verontreiniging

- a. De aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.
- b. De aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden

1.1.10 Sanering

Het ongedaan maken van een verontreiniging.

1.1.11 Bereddings- en opruimingskosten

Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, alsmede de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen.

1.1.12 Expertisekosten

Hieronder wordt verstaan het salaris en de kosten van alle experts, die met de schadevaststelling zijn belast.

1.1.13 Looptijd van de verzekering

De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.

1.1.14 Zaakschade

Beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.

1.1.15 Verkoopwaarde

De opbrengst bij onderhandse vrije verkoop exclusief de opbrengst van de grond.

Hoofdstuk 2 Omschrijving van dekking

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover verzekeraar afgelegd.

Dekking milieuschade

Artikel 2.1 Omvang van de dekking

2.1.1 Verontreiniging

Deze verzekering dekt in geval van verontreiniging.

- a. Kosten van sanering van de verzekerde locatie en/of locatie van derden.
- b. Schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering.
- c. Zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging.

Deze dekking geldt alleen indien de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en de verwezenlijking zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.

2.1.1.1 Eigen gebrek

Deze dekking geldt ook indien de emissie het gevolg is van een eigen gebrek van roerende en onroerende zaken op de verzekerde locatie indien het eigen gebrek is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze.

De dekking voor de gevolgen van eigen gebrek geldt alleen indien voldaan is aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen. Voor installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien alleen indien de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installatie, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

2.1.1.2 Werkzaamheden bij derden

In geval van werkzaamheden bij derden geldt de dekking alleen indien de verontreiniging is veroorzaakt door de uitvoering van deze werkzaamheden binnen de bedrijfsactiviteiten en zich manifesteert binnen vijf jaar na afloop van deze werkzaamheden.

2.1.1.3 Herbouw van opstallen

Indien het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of gedeelten daarvan af te breken en te herbouwen, geldt de dekking voor herbouwkosten tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen vóór de uitvoering van de sanering.

Artikel 2.2 Aanvullende dekkingen

Dit artikel geldt alleen met inachtneming van Artikel Omvang van de dekking.

2.2.1 Wettelijke rente

Boven de verzekerde som is meeverzekerd de wettelijke rente over de door verzekeraar verschuldigde vergoeding.

Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat verzekeraar alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

2.2.2 Expertise

Kosten voor vaststelling van de omvang van de schade, met inachtneming van het hierna vermelde.

- a. De dekking voor expertise door een expert die door verzekeringnemer is benoemd, geldt alleen voorzover sprake is van redelijke kosten met een maximum van de kosten van expertise door de expert die door verzekeraar is benoemd.
- b. Voor deze dekking geldt geen eigen risico.

2.2.3 Bereddings- en opruimingskosten

Deze dekking geldt tot een maximum van de verzekerde som.

2.2.4 Verweersbijstand

2.2.4.1 Verlenen van Verweersbijstand

Verweersbijstand wordt verleend

- a. bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade.
- b. ter zake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie.

Deze dekking geldt alleen indien en voorzover:

- de door derden geleden schade of de sanering van de verzekerde locatie betrekking hebben op een verontreiniging die het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie;
- binnen één jaar na het zich manifesteren van de verontreiniging een beroep op de verzekering op grond van dit artikel is gedaan;
- de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie niet de volledige schade is vergoed, omdat de verzekerde som niet toereikend was, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer om toegelaten te worden tot de verzekering, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert, en op de vordering van deze derde Nederlands recht van toepassing is;
- de gevorderde schade meer bedraagt dan het op deze verzekering geldende eigen risico.

2.2.4.2 Duur van verweersbijstand

Verzekeraar zal verweersbijstand blijven verlenen voorzover naar mening van verzekeraar een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes

in redelijkheid niet te verwachten is, zal verzekeraar dit gemotiveerd meedelen aan verzekerde.

2.2.4.3 Behandeling van aangemelde zaken

Verzekeraar behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voorzover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.

2.2.4.4 Bijstand bij procedures in rechte

Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal verzekeraar voorzover mogelijk zelf de bijstand verlenen.

2.2.4.5 Vergoeding van kosten

2.2.4.5.1 Vergoeding per emissie

Ter zake van de dekking voor verweersbijstand wordt per emissie 5% van de verzekerde som vergoed met een maximum van € 125.000,- voor

- a. de honoraria en de verschotten van de door verzekeraar ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
- b. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- c. de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- d. de kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van verzekerde komen.

2.2.4.5.2 Betaling aan belanghebbenden

Verzekeraar heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan de belanghebbenden uit te keren.

2.2.4.5.3 Door de tegenpartij te vergoeden kosten

Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot de vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij door verzekeraar gemaakt zijn, ten gunste van verzekeraar.

2.2.4.5.4 BTW verrekening

Indien een verzekerde de BTW kan verrekenen, komt die BTW niet voor vergoeding in aanmerking.

2.2.4.5.5 Verhaal van kosten

Indien de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding. Verzekeraar zal verzekerde, ter compensatie van de door verzekeraar voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.

Artikel 2.3 Vaststelling schadeomvang

2.3.1 Verzekerde som

2.3.1.1 Begrenzing naar bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan de op het polisblad vermelde verzekerde som.

2.3.1.2 Verdeling verzekerde som

Indien de verzekerde som niet toereikend is om alle schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging te vergoeden, dan wordt de verzekerde som evenredig (50/50) verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden.

Indien de zo verkregen verzekerde som voor een locatie niet toereikend is en de voor de andere locatie beschikbare verzekerde som nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat deel van de verzekerde som ten goede aan de locatie waarvoor de verzekerde som te kort schiet.

2.3.2 Schadevaststelling

De omvang van de schade en de hoogte van de kosten worden vastgesteld:

- ofwel in onderling overleg;
- ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;
- ofwel, als partijen dit wensen, door twee ter zake deskundige experts, waarvan er één wordt benoemd door verzekerde en één door verzekeraar.

In laatstgenoemd geval benoemen de experts, voordat ze hun werkzaamheden beginnen, een derde expert. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde expert de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de beide eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor verzekerde als voor verzekeraar.

Alle experts zullen zich bij de vaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek/saneringsplan, voorzover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

De schadevaststelling van de expert(s), waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van de opgaven en inlichtingen die verzekerde heeft verstrekt, zal gelden als enig bewijs van de hoogte van de schade.

Als verzekeraar meewerkt aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat verzekeraar de schade zal vergoeden.

Artikel 2.4 Beperking uitkeringsverplichting

De uitkeringsverplichting van verzekeraar is beperkt indien sprake is van schade die verband houdt met het terrorisme risico overeenkomstig de Clausule terrorisme-dekking, zoals vermeld in Hoofdstuk Terrorismes.

Hoofdstuk 3 Uitsluitingen

Artikel 3.1 Algemene uitsluitingen

3.1.1 Atoomkernreacties

Schade door of verbandhoudende met atoomkernreacties, zoals genoemd in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

3.1.2 Molest

Schade door of verbandhoudende met molest, zoals genoemd in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

Artikel 3.2 Uitsluitingen Dekking milieuschade

3.2.1 Merkelijke schuld

Schade door merkelijke schuld of merkelijke nalatigheid van een verzekerde. Indien verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

3.2.2 Aardbeving / vulkanische uitbarsting

Schade door aardbeving en vulkanische uitbarsting, zoals vermeld in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

3.2.3 Overstroming

Schade door overstroming, zoals vermeld in Hoofdstuk Nadere Omschrijvingen.

3.2.4 Bestaande verontreiniging

Schade en kosten veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit een verontreiniging waarvan de oorzaak ligt voor de ingangsdatum van de verzekering.

3.2.5 Genetische schade

Schade en kosten door genetische modificatie.

3.2.6 Milieuzorg

Schade en kosten ontstaan bij of door handelingen of gedragingen waarbij verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht. Deze uitsluiting geldt evenwel niet indien en voorzover verzekerde aantoonbaar dat de schade en/of kosten ook zou(den) zijn ontstaan indien hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht.

Verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten indien hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende Algemene Maatregel van Bestuur, of indien hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer.

Indien bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

3.2.7 Verhuurder en (mede) huurder(s)

Schade en kosten veroorzaakt door of voortvloeiende uit activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie. De uitsluiting voor de verhuurder geldt niet indien de verhuurder tevens verzekeringnemer is.

3.2.8 Ondergrondse tanks

Schade en kosten die veroorzaakt zijn door of samenhangen met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

3.2.9 Motorrijtuigen

In geval van werkzaamheden op werklocaties schade en kosten, die worden toegebracht met of door een motorrijtuig dat

- a. een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
- b. een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
- c. een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Deze uitsluiting geldt niet voor:

- d. schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- e. schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen;
- f. schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.

3.2.10 Vaar- of vliegtuigen

In geval van werkzaamheden op werklocaties schade en kosten, die worden toegebracht met of door een vaar- of vliegtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaar- of vliegtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin/op bevindt, of daaruit of daarvan is of afgevallen of losgeraakt.

Hoofdstuk 4 Schade

Artikel 4.1 Verplichtingen bij schade

4.1.1 Schademeldingsplicht

Zodra verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht die gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is naar waarheid aan verzekeraar te melden.

4.1.2 Schade-informatieplicht

Verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde is verplicht binnen redelijke termijn naar waarheid aan verzekeraar alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen die voor verzekeraar van belang zijn om zijn uitkeringplicht te beoordelen.

4.1.3 Medewerkingsplicht

Verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde is verplicht zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van verzekeraar zou kunnen schaden.

4.1.4 Derde

Deze verplichtingen gelden in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op dekking maakt.

Artikel 4.2 Saneringsbepalingen

4.2.1 Regeling van sanering

Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van verzekeraar. Voordat tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door verzekeraar goedgekeurd te zijn.

4.2.2 Opdracht tot sanering

De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door verzekeraar schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven.

4.2.3 Derde

Deze saneringsbepalingen gelden in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op dekking maakt.

Artikel 4.3 Sancties bij niet nakomen verplichtingen bij schade

4.3.1 Schaden van belangen

Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een of meer van de verplichtingen bij schade niet is nagekomen en verzekeraar daardoor in een redelijk belang is geschaad.

4.3.2 Opzet tot misleiding

Elk recht op uitkering vervalt indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een of meer van de verplichtingen bij schade niet is nagekomen met het opzet verzekeraar te misleiden

Dit geldt niet indien de misleiding het verval van dit recht niet rechtvaardigt.

4.3.3 Verjaring

Elk recht op uitkering vervalt indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde binnen één jaar ter zake van een aanspraak op vergoeding tegen de schriftelijke mededeling van verzekeraar dat dekking geheel of gedeeltelijk ontbreekt, geen rechtsvordering heeft ingesteld.

Artikel 4.4 Samenloop

De schadevergoeding die krachtens deze verzekering ten laste van verzekeraar komt, wordt door hem voldaan, ook indien hij zich kan beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen.

Verzekerde is verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan verzekeraar over te dragen.

Artikel 4.5 Verlies van recht op uitkering / schadevergoeding

Indien verzekerde nalaat de opdracht tot sanering te geven binnen de door verzekeraar aangegeven termijn, verliest hij het recht op uitkering /schadevergoeding.

Hoofdstuk 5 Premie

Artikel 5.1 Premiebetaling

Verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting vooruit te betalen binnen 30 dagen nadat zij verschuldigd worden.

De verzekering is niet van kracht voor gebeurtenissen, die plaatsvinden:

- a. na de premievervaldag indien de genoemde termijn van 30 dagen is verstreken zonder dat de premie, kosten en assurantiebelasting zijn betaald;
- b. indien verzekeringnemer weigert de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.

Verzekeringnemer blijft verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.

De verzekering wordt weer van kracht voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de dag waarop de premie, kosten en assurantiebelasting door verzekeraar zijn ontvangen. Indien met verzekeraar premiebetaling in termijnen is overeengekomen, wordt de verzekering weer van kracht voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de dag waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief kosten en assurantiebelasting, door verzekeraar zijn ontvangen.

Artikel 5.2 Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering heeft verzekeringnemer recht op terugbetaling van de premie over de periode waarover de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van administratiekosten.

Er wordt geen premie terugbetaald als de verzekeraar de verzekering beëindigt omdat verzekeringnemer een opzettelijk verkeerde voorstelling van zaken geeft of een onware opgave doet.

Artikel 5.3 Naverrekening

Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien hiernaar wordt verwezen op het polisblad.

5.3.1 Naverrekening

De premie die op het polisblad staat, is een voorlopige. Verzekeringnemer is verplicht binnen vijf maanden na het einde van ieder verzekeringsjaar verzekeraar de inlichtingen te verschaffen die hij nodig heeft om de definitieve premie vast te stellen. Indien verzekeringnemer hieraan niet voldoet, heeft verzekeraar het recht de definitieve premie vast te stellen op 150% van de voorlopige premie over dat jaar, of zoveel meer als verzekeraar op grond van zijn gegevens toekomt. Verzekeraar is verplicht verzekeringnemer het te veel ontvangen bedrag terug te betalen indien de definitieve premie lager is; verzekeringnemer is verplicht bij te betalen indien de definitieve premie hoger is.

5.3.2 Voorlopige premie

De laatst vastgestelde definitieve premie geldt als voorlopige premie voor het lopende verzekeringsjaar en per eerstkomende premievervaldag.

Artikel 5.4 Driejaarlijkse herziening van de premie

Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien hiernaar wordt verwezen op het polisblad.

Verzekeringnemer is verplicht binnen vijf maanden na ieder derde verzekeringsjaar aan verzekeraar de inlichtingen te verschaffen die hij nodig heeft om de jaarpremie per eerstkomende premieervaldag opnieuw vast te stellen. Indien verzekeringnemer hieraan niet voldoet, heeft verzekeraar het recht een nieuwe jaarpremie vast te stellen op 150% van de dan geldende jaarpremie, of zoveel meer als verzekeraar op grond van zijn gegevens toekomt. Mocht een wijziging in de bedrijfsomvang daartoe aanleiding geven, dan heeft verzekeraar het recht de jaarlijkse naverrekeningsprocedure van toepassing te verklaren, zoals vermeld in Artikel naverrekening.

Hoofdstuk 6 Herziening van tarieven en/of voorwaarden

Artikel 6.1 Herziening

Indien de verzekeraar zijn tarieven en/of voorwaarden voor verzekeringen van deze soort herziet, heeft hij het recht deze verzekering aan die nieuwe tarieven en/of voorwaarden aan te passen. Verzekeraar kondigt deze aanpassing vooraf aan.

Artikel 6.2 Recht van opzegging

a. Indien de aanpassing leidt tot premieverhoging en/of beperking van dekking, heeft verzekeringnemer het recht de verzekering schriftelijk op te zeggen binnen één maand na mededeling van de aanpassing door verzekeraar.

Dit geldt niet indien de aanpassing:

- het gevolg is van een wettelijke regeling of bepaling of
- betrekking heeft op wijziging van de Clause terrorismedekking, zoals vermeld in Hoofdstuk Terrorisme.

b. Indien verzekeringnemer van dit opzeggingsrecht gebruikmaakt, eindigt de verzekering op de aangekondigde datum van aanpassing, maar niet eerder dan 30 dagen na de datum van dagtekening van de mededeling van aanpassing door verzekeraar.

Hoofdstuk 7 Risicowijziging

Artikel 7.1 Risicowijziging

Verzekeringnemer is verplicht zo spoedig mogelijk verzekeraar schriftelijk in kennis te stellen zodra de aard van de in de polis vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzaamd.

7.1.1 Voorstel van verzekeraar

Na kennisgeving heeft verzekeraar het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten dan wel, indien naar zijn oordeel voortzetting van de verzekering niet mogelijk is, deze per aangetekende brief schriftelijk op te zeggen met inachtneming van een termijn van 30 dagen. In dat geval restitueert verzekeraar de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

7.1.2 Voortzetting na risicowijziging

Doet verzekeraar een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft verzekeringnemer het recht binnen een termijn van 30 dagen het voorstel al dan niet te aanvaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door verzekeraar na de ontvangst van de kennisgeving tot risicowijziging en gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de aldus overeengekomen voorwaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door verzekeraar daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de reeds geldende voorwaarden, indien en voorzover verzekerde aantoonde dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.

Heeft verzekeraar zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen indien verzekeringnemer haar voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking 30 dagen nadat verzekeraar het bericht van opzegging per aangetekende brief heeft verzonden.

7.1.3 Gevolgen van niet melden risicowijziging

Blijft een kennisgeving van de wijziging van het risico achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de polis, tenzij verzekerde aantoonde dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging. Zodra verzekeraar alsnog met de wijziging van het risico bekend wordt, heeft hij het recht de verzekering met onmiddellijke ingang op te zeggen. In dat geval

restitueert verzekeraar premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Hoofdstuk 8 Einde van de verzekering

Artikel 8.1 Einde van de verzekering

8.1.1 De verzekering eindigt:

- a. door opzegging door verzekeringnemer tegen het einde van de op het polisblad genoemde geldigheidsduur, mits de opzegging schriftelijk geschiedt, een termijn van tenminste twee maanden in acht wordt genomen en de opzegging niet vóór genoemde einddatum wordt herroepen;
- b. door opzegging door de verzekeraar tegen de premie-vervaldag, mits de opzegging schriftelijk geschiedt en daarbij een termijn van tenminste twee maanden in acht wordt genomen;
- c. indien verzekeringnemer de aanpassing van de verzekering aan nieuwe tarieven en/of voorwaarden overeenkomstig de regeling zoals genoemd in Hoofdstuk Herziening van tarieven en/of voorwaarden weigert;
- d. bij beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer;
- e. indien verzekerde de in artikel Inspectierecht van Hoofdstuk Aanvullende polisbepalingen omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe schriftelijk is aangemaand, of indien verzekerde de in artikel Verplichte maatregelen van Hoofdstuk Aanvullende polisbepalingen bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door verzekeraar gestelde termijn. In dat geval restitueert verzekeraar de premie over de nog niet verstreken verzekeringstermijn.
- f. indien verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en verzekeraar de polis schriftelijk opzegt.

Verzekeraar kan de verzekering eveneens schriftelijk opzeggen:

- g. binnen 30 dagen nadat hij een uitkering krachtens deze verzekering heeft gedaan, dan wel een aanspraak daarop heeft afgewezen;
- h. binnen 30 dagen na ontvangst van de melding van een verzekerd gevaar dat zich heeft verwezenlijkt en die voor hem kan leiden tot een verplichting tot uitkering;
- i. binnen 30 dagen nadat hij vernomen heeft dat een verzekerde bij schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken heeft gegeven of een onware opgave heeft gedaan;
- j. indien verzekeringnemer drie maanden na de premie-vervaldag de premie, kosten of assurantiebelasting nog niet heeft betaald. De verzekering eindigt in

deze gevallen op de datum die in de opzeggingsbrief wordt genoemd. Verzekeraar zal in deze gevallen een opzegtermijn in acht nemen van ten minste 30 dagen.

8.1.2 Dekking na het einde van de verzekering

Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde, maar waarvan de oorzaak is gelegen binnen de looptijd van de verzekering.

Hoofdstuk 9 Aanvullende polisbepalingen

Artikel 9.1 Persoonsgegevens

9.1.1 Verwerking persoonsgegevens bij aanvraag / wijziging

Bij de aanvraag van de verzekering en bij wijziging daarvan worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door verzekeraar verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten en marketingactiviteiten, ter voorkoming en bestrijding van fraude jegens financiële instellingen, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen.

9.1.2 Verwerking persoonsgegevens bij schade

Bij de melding van een gebeurtenis worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door verzekeraar verwerkt ten behoeve van het uitvoeren van de verzekerings-overeenkomst.

9.1.3 Verstrekking persoonsgegevens aan derden

De persoonsgegevens die zijn gevraagd bij de aanvraag van de verzekering, bij wijziging daarvan en bij de melding van een gebeurtenis kunnen door verzekeraar worden verstrekt aan derden die betrokken zijn bij de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten, zoals hulpverleners, experts en herstelbedrijven.

Artikel 9.2 Toepasselijk recht

Op deze verzekering is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 9.3 Klachten

Wanneer verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een klacht heeft over de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst, kan hij deze schriftelijk indienen bij de directie van verzekeraar. Indien hij daaraan niet de voorkeur geeft of dit uiteindelijk niet tot een

bevredigende oplossing leidt, kan hij de klacht indienen bij het Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509 AN Den Haag. In dit instituut zijn alle klachteninstanties op het gebied van verzekeringen verenigd. De daar werkende Ombudsmannen proberen klachten door bemiddeling op te lossen. Daarnaast is er de Raad van Toezicht Verzekeringen die toetst of verzekeraar de naam van de verzekeringsbedrijfstaking heeft geschaad. Wie geen gebruik wil maken van de klachtenbehandelingsmogelijkheden binnen de bedrijfstaking, of de behandeling door het klachteninstituut niet bevredigend vindt, kan het geschil voorleggen aan de rechter.

Artikel 9.4 Risico-inspectie

9.4.1 Inspectierecht

Verzekeraar heeft het recht om de op het polisblad vermelde locatie(s) te allen tijde te inspecteren of te doen inspecteren. Verzekerde is verplicht daarbij alle medewerking te verlenen, die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs geboden is.

9.4.2 Verplichte maatregelen

Verzekeraar kan na bovengenoemde inspectie verzekerde verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen die hij met het oog op de dekking van het verzekerd risico geboden acht.

Hoofdstuk 10 Terrorisme

De Clausule terrorismedekking is door het Verbond van Verzekeraars in Nederland ontwikkeld en geadviseerd, en geldt voor nagenoeg alle soorten sommen- en schadeverzekeringen. Gezien de verwevenheid van deze clausule met de dekking die de Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. biedt, is de tekst van deze clausule integraal in de polisvoorwaarden opgenomen.

Artikel 10.1 Clausule terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

10.1.1 Begripsomschrijvingen

Voor de Clausule terrorismedekking en de daarop berustende bepalingen gelden de hierna genoemde begrippen.

10.1.1.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2

van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

10.1.1.2 Kwaadwillige besmetting

Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

10.1.1.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

10.1.1.4 Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in de hiervóór vermelde begrippen 'Terrorisme', 'Kwaadwillige besmetting' en 'Preventieve maatregelen' omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

10.1.1.5 Verzekeringsovereenkomsten

- a. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub p van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b. Overeenkomsten van levensverzekering voorzover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde

vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

- c. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voorzover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

10.1.1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars

- a. Schade-, levens- en zorgverzekeraars zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, en
- b. Natura-uitvaartverzekeraars zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf, die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

10.1.2 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

- a. Indien en voor zover, met inachtneming van de in de hiervóór vermelde begrippen 'Terrorisme', 'Kwaadwillige besmetting' en 'Preventieve maatregelen' gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:
- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 - handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar ter zake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.
- b. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

- c. In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
 - gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in het hiervóór vermelde begrip 'In Nederland toegelaten verzekeraars' tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen. Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

10.1.3 Uitkeringsprotocol NHT

- a. Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- b. De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.

- c. Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, ter zake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering ter zake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- d. De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van de Clausule terrorismedekking wordt beschouwd.

Het Protocol, inclusief toelichting, is op 13 juni 2003 bij de Kamer van Koophandel Haaglanden te Den Haag gedeponneerd onder nummer 27178761, en op 12 juni 2003 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 79/2003. Hierna volgt een samenvatting van het Protocol. Op verzoek zal de volledige tekst van het Protocol, inclusief toelichting, kosteloos door verzekeraar worden toegezonden.

Artikel 10.2 Samenvatting uitkeringsprotocol NHT

10.2.1 Algemeen

De Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (verder te noemen NHT) kent een maximaal uit te keren bedrag per jaar. Deze uitkeringscapaciteit, waarvan de hoogte van jaar tot jaar kan verschillen, is voor 2003 vastgesteld op 1 miljard euro. In het 'Protocol afwikkeling claims' van de NHT wordt bepaald hoe deze maximum uitkeringscapaciteit voor de gevolgen van terrorisme wordt verdeeld over de gedupeerden.

10.2.2 Samenvatting procedure

Onder schadegeval wordt verstaan iedere 'verwezenlijking van het terrorismerisico' waardoor recht op uitkering bij gedupeerden kan ontstaan. Wat onder terrorisme wordt verstaan, kunt u lezen in de hiervóór vermelde Clausule terrorismedekking. Met schade door terrorisme wordt zowel daadwerkelijke schade aan personen en goederen bedoeld, als overig recht op uitkering, zoals bijvoorbeeld na overlijden. Als u een claim indient die is veroorzaakt door terrorisme, dan geldt de hierna genoemde procedure.

- a. U meldt de claim – net als altijd – zo snel mogelijk bij de verzekeraar.
- b. De verzekeraar zorgt ervoor dat alle binnenkomende meldingen bij de NHT worden ingediend.

- c. De NHT verzamelt alle claims en bepaalt zo spoedig mogelijk na de ontvangst of er inderdaad sprake is van een terroristische daad zoals gedefinieerd in de clausule.

10.2.3 Terrorisme van welk jaar?

Omdat de NHT per jaar een maximumbedrag beschikbaar heeft voor uitkeringen ten gevolge van terrorisme, is het belangrijk dat wordt vastgesteld in welk jaar de terroristische daad heeft plaatsgevonden. Als het zeker of waarschijnlijk is dat de terroristische daad in jaar X heeft plaatsgevonden dan wordt de terroristische daad aan jaar X toegerekend. Er kan sprake zijn van een reeks van terroristische daden die met elkaar samenhangen, maar in verschillende jaren zijn gepleegd. In dat geval wordt de terroristische daad toegerekend aan het jaar waarin de eerste daad van de reeks is gepleegd. Een reeks eindigt in ieder geval als er meer dan zes maanden tussen de daden liggen. Vaststelling uitkeringspercentage en vergoeding Bij de NHT worden de bedragen van alle bekende en verwachte claims bij elkaar opgeteld. Op basis hiervan zal de NHT een begroting opstellen en bekendmaken of het maximaal beschikbare bedrag voldoende is om de claims volledig uit te keren. Het kan zijn dat de NHT verwacht dat de omvang van het totaal aantal claims hoger zal uitvallen dan de maximum uitkeringscapaciteit. In dat geval stelt de NHT een (voorlopig) uitkeringspercentage vast. Dit percentage is gelijk voor alle gedupeerden. De NHT kan ook beslissen om alle claims meteen te vergoeden.

NB: Betaling aan de verzekerde geschiedt door de eigen verzekeraar(s). U heeft zelf géén contact met de NHT.

10.2.4 Definitieve afwikkeling van claims

Er bestaan enkele termijnen waar de NHT zich aan zal houden:

Zo spoedig mogelijk nadat is vastgesteld dat het om een terroristische daad gaat, stelt de NHT de eerste begroting vast. Op basis van deze begroting wordt een eerste uitkeringspercentage vastgesteld.

Daarna volgt telkens uiterlijk na zes maanden een volgende begroting met eventueel een nieuw uitkeringspercentage.

Uiterlijk twee jaar na de eerste begroting bepaalt de NHT het definitieve uitkeringspercentage.

Een nieuwe begroting kan leiden tot een hoger uitkeringspercentage. Dan zal nabetaling plaatsvinden voor alle op dat moment bekende claims. Als een nieuwe begroting leidt tot een lager uitkeringspercentage, dan wordt van de gedane uitkeringen echter niets teruggevorderd. Het nieuwe percentage geldt dan alleen voor die claims die pas zijn aangemeld na het bekendmaken van het voorafgaande percentage

Hoofdstuk 11 Nadere omschrijvingen

Atoomkernreacties

- a. Atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan.
- b. De uitsluiting ter zake van atoomkernreacties geldt niet voor radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige doeleinden of (niet militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige rijksoverheid afgegeven vergunning (voorzover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.
- c. Voorzover op grond van enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, is het onder b. vermelde niet van toepassing.

Molest

a. Gewapend conflict

Elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, met gebruik van militaire machtsmiddelen bestrijden.

Gewapend conflict is ook het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

b. Burgeroorlog

Een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat is betrokken.

c. Opstand

Georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.

d. Binnenlandse onlusten

Min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen die zich op verschillende plaatsen voordoen binnen een staat.

e. Oproer

Een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.

f. Mouterij

Een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van de gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Aardbeving / vulkanische uitbarsting

De gevolgen van aardbeving of vulkanische uitbarsting, die zich hebben geopenbaard in of nabij de locatie waar de schade is ontstaan tijdens deze verschijnselen en/of gedurende 24 uur daarna .

Overstroming

Overstroming als gevolg van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door deze polis gedekte gebeurtenis.